

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/26-07401
Otsuse kuupäev 07.10.2026
Komisjoni koosseis Jüri Aava

Tarbija
Kaupleja MOBIRE EESTI AS (10814092)

Tarbija nõue Tarbija soovib tasuta maksimaalselt kuupäevani, mil sõiduk müüdi. Rendi hind oli 499+km . Päeva hind 16.41. Tarbija tagastas sõiduki 14.01.2026 ja sõiduk müüdi 5.02.2026. Maksimaalselt on Tarbija nõus tasuma 468,01 eurot (koos 24% km-ga)

Resolutsioon:

Jätta avaldus rahuldamata.

Asjaolud:

21. apr 2025 rentis tarbija kauplejalt sõiduki, rendileping oli tähtajaline. Tarbija tagastas rendisõiduki rendilepingu nr 102018 alusel 14.01.2026 seoses lepingu ennetähtaegse lõpetamisega. Auto tagastamisel lepitati kokku, et mul võimaldatakse pikendatud tähtaeg Lepingu lõpetamise asu (nn tagastustasu) tasumiseks ning tasu tuleb maksta aprilli lõpuks. Auto rentimise ja lepingu lõpetamisega seotud suhtluses anti tarbijale teada, et 5 kuu renditasu suuruse nõude põhjenduseks on asjaolu, et rendileandjal võib kuluda pikk aeg uue üürilise leidmiseks. Sellest jäi tarbijale arusaam, et tasu eesmärk on katta rendileandja võimalikku saamata jäänud tulu ajavahemikul, mil sõiduk ei ole kasutuses. Kontrollides avalikke andmeid hiljem, selgus aga, et sama sõiduk, mille tarbija tagastas 14.01.2026, müüdi edasi juba 05.02.2026. Seega realiseeris rendileandja sõiduki ligikaudu kolme nädala jooksul pärast tagastamist, mistõttu ei saa väita, et sõiduk seisis kasutult või tekitas rendileandjale pikaajalist kahju saamata jäänud renditulu näol. Sellises olukorras oli rendileandjal reaalne võimalus käituda heatahtlikult, hinnata tegelikku kahju ning vähendada lepingu lõpetamise tasu, arvestades, et sõiduk ei olnud pikalt kasutuseta rendileandjale ei saanud tekkida viie kuu ulatuses renditulu kaotust, sõiduki edasimüük lõpetas rendileandja majandusliku kahju tekke. Tarbija ei ole nõus tasuma täies ulatuses kaupleja poolt esitatud nõude.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja avaldusega ei nõustunud. Kaupleja selgitas, et lepingu ennetähtaegsel lõpetamisel rakendatud Lepingu lõpetamise tasu põhineb poolte vahel sõlmitud lepingus kokku lepitud tingimustel. Lepingu eritingimustes on Lepingu lõpetamise tasu suuruseks kokku lepitud 5 kuumakset. Kaupleja märkis, et Lepingu eritingimused on üldtingimuste suhtes ülimuslikud.

Lisaks selgitas kaupleja, et lepingu lõpetamise tasu puhul ei ole tegemist sõiduki kasutusega seismise perioodi ega tegeliku saamata jäänud renditulu arvestusega. Tegemist on lepingus kokkulepitud tasuga, mille eesmärk on kompenseerida lepingu ennetähtaegse lõpetamisega seotud kulusid, riske ning rendileandja õigustatud ootust Lepingu täitmise osas. Käesoleval juhul on oluline märkida, et Leping oli sõlmitud 36-kuuliseks perioodiks, kuid tarbija lõpetas lepingu ennetähtaegselt ligikaudu 8 kuud pärast lepingu sõlmimist, mil märkimisväärne osa kokkulepitud lepinguperioodist oli veel täitmata.

Lepingu lõpetamise tasu kohaldamist ei mõjuta asjaolu, et sõiduk pärast tarbija poolt tagastamist võõrandati. Sõiduki hilisem müük ei tähenda, et rendileandjal puuduvad lepingu ennetähtaegse lõppemisega seotud kulud, riskid või majanduslik mõju. Samuti ei sõltu lepingu lõpetamise tasu suurus sõiduki edasise võõrandamise ajast ega müügihinnast.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon tutvudes põhjalikult esitatud dokumentaalsete tõenditega, asub seisukohale, et tarbija avaldus tuleb jätta rahuldamata.

Eesti tsiviilõiguse üheks alustalaks on põhimõte pacta sunt servanda ehk lepingud on täitmiseks kohustuslikud. VÕS § 8 lõike 2 kohaselt on leping pooltele täitmiseks kohustuslik. VÕS § 5 sätestab lepinguvabaduse põhimõtte, mille kohaselt võivad lepingupooled kokkuleppel seaduse sätetest kõrvale kalduda, kui seadus ei ole imperatiivselt teisiti sätestanud. Kuna tegemist oli tähtajalise lepinguga 36 kuuks, oli kauplejal õigustatud ootus lepingu täitmisele ja stabiilsele rahavoole kogu perioodi jooksul. Tarbija algatatud ennetähtaegne lõpetamine vaid 8 kuud pärast lepingu sõlmimist kujutab endast tähtajalise suhte rikkumist, mis toob kaasa lepingus kokkulepitud õiguslikud tagajärjed, sh lõpetamise tasu.

Rendilepingu eritingimustes fikseeriti poolte vaba tahte alusel konkreetne ennetähtaegse lõpetamise tasu suuruseks 5 kuumakset. Õiguspraktikas on eritingimused üldtingimuste suhtes ülimuslikud, kuna need väljendavad poolte vahetut ja teadlikku kokkulepet konkreetse tehingu sõlmimisel. Tarbija kinnitas lepingule alla kirjutades, et on teadlik riskidest ja kohustustest, mis kaasnevad lepingu ennetähtaegse lõpetamisega. Kaupleja selgitus, et tegemist ei ole pelgalt sõiduki seisuaaja hüvitise, vaid lepingu ennetähtaegse lõpetamisega seotud riskide, kulude ja õigustatud ootuse kompensatsiooniga, on komisjoni hinnangul juriidiliselt korrektne. VÕS § 158 lõike 1 kohaselt on pooltel õigus kokku leppida leppetrahvis või fikseeritud hüvitises kohustuse rikkumise või lepingu ülesütlemise puhuks. Sellise kokkuleppe eesmärk ongi vältida vaidlusi tegeliku kahju suuruse üle. Pikaajalise rendilepingu ülesütlemine esimeses kolmandikus, so 8. kuul 36-st, muudab kaupleja esialgseid majanduslikke kalkulatsioone, nt sõiduki amortisatsioon, finantseerimis- ja halduskulud, mis jaotuvad tavaliselt ühtlaselt kogu lepinguperioodile.

Asjaolu, et kaupleja võõrandas sõiduki ligikaudu kolm nädalat pärast tagastamist, 05.02.2026, ei muuda lepingulist kohustust tühiseks. Sõiduki realiseerimine on kaupleja iseseisev majandustegevus ja äriiline otsus, mis ei ole õiguslikult seotud rendilepingu ennetähtaegse lõpetamise tasuga. Fikseeritud lõpetamise tasu rakendub lepingu lõppemise fakti enese ja perioodi mittetäitmise tõttu, mistõttu selle suurus ja sissenõutavus ei sõltu sõiduki edasisest saatusest, müügihinnast ega uue rentniku leidmise ajast.

Ülaltoodust tulenevalt ning kuna lepingupooled on eritingimustes selgelt ja ühemõtteliselt kokku leppinud 5 kuu suuruses ennetähtaegse lõpetamise tasus ning tegemist oli pikaajalise tähtajalise lepingu varajase ülesütlemisega tarbija poolt, on kaupleja nõue seaduslik ja lepingukohane. Seetõttu jätab komisjon tarbija avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Jüri Aava

/allkirjastatud digitaalselt/